

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), NOVEMBER 26, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 232

Jutri se prične sodno zaslišanje proti Lewisu

Včeraj je predsednik premogarske unije John L. Lewis prišel na federalno sodišče v Washingtonu, kjer je njegov odvetnik izjavil, da sodnja ni imela moči izdati odloka, s katerim se je prepovedalo ukinjanje dela v premogovnikih, nato pa je sodnik Goldsborough, ki je izdal omenjeni odlok, odredil da se bo formalna bitka glede legalnosti odloka začela v sredo.

Včerajšnje preliminarno zaslišanje je bilo le uvod legalne bitke, ki se bo začela v sredo, in ki utegne biti odločilna važnost za bodoče odnose med federalno vlado in organiziranim delavstvom.

Truman se posvetuje glede premogovne situacije

Odvetnik premogarske unije je prostodušno priznal, da se ni od strani Lewisa in njegove unije ničesar ukrenilo, da se izogne obtožbi preziranja sodne oblasti, to pa vsled tega, ker se ne priznava, da je sodišče imelo moč podati tozadevni odlok.

Predsednik Truman se je včeraj vrnil s kratkih počitnic v Floridi ter se takoj sestel s svojimi vodilnimi svetovalci na konferenci, ki se je bavila s premogovnim položajem. V Beli hiši, so bili notranji tajnik Krug, delavski tajnik Schwellenbach in rekonverzni direktor Steelman.

Jeklarne so odredile znižanje obrata

Javne oblasti širom dežele so podvezle korake, da odredijo delno zatemnitve v svrhu štedenja električne sile, katere proizvodnja je odvisna od premogovnih zalog. Ako se stavka kmalu ne poravnava, bodo prizadete vse industrije.

Jeklarne so ponekod že znižale obrat. Razmotriva se tudi o možnosti zaprtja šol, da se podaljša obstoječe zaloge kuriva.

Lepo uspela koncertna priredba zboru Jadran

Nedeljska prireditev pevskega zboru Jadran, je prav dobro izpadla. Pričetek je bil popoln ob 4. uri v Slov. del. domu. Zbor in solista Peter Dujmovič in Florence Unetič so podali vse pevske točke precizno in deležni so bili navdušenega aplavza, kar je pričalo, da je navzočim posetnikom petje res ugajalo.

Zlasti se je videlo, da so prijetno učinkovale na navzoče pevske točke, ki so bile spremljane s strunskim kvartetom, kar je res mojstrsko aranžiral vodja zboru Vladimir Maleček. Drugi del programa je tvorila enodejanka s petjem "Zenin iz Amerike". Zenitovanjski obiki vsem prav čela igra je bila vsem v sploh všeč, le žal, da ni bila daljša. Igro je spisal in režiral John Steblaj, ki je tudi vodil program.

Udeležba pri popoldanskem programu je bila povoljna, zvečer pri plesu pa ste bile obe dvorani natrpani občinstva.

RIMEN

Prošlo soboto sta se poročila Mr. George Nagode iz 15816 Corsica Ave. in Mrs. Anna Stupica iz Kildeer Ave. Poroki je prisostvovala Mrs. Antonia Svetek iz E. 200 St. Bilo srečno!

Chicago. — Zadnje dni sta se poročila Oscar B. Godina in Mary Zordani. Oscar je sin Philipa Godine, upravitelja Prosvete.

"Čudež" ameriške produktivne sposobnosti je na preizkušnji

Bodočnost demokratičnega kapitalizma odvisna od preprečenja nove depresije

Tekom minule vojne je Amerika vpriporila največji čudež sedanje generacije, ko je s svojo ogromno industrijsko produkcijo zdrobila največje napadalne države v zgodovini.

Sedaj pa stoje Zed. države pred novo veliko preizkušnjo, od katere odvisi nadaljni obstoj demokratičnega kapitalizma — namreč, da-li je Amerika sposobna preprečiti novo depresijo, oziroma ustvariti razmere za razpečanje ogromne obilice, katero je sposobna producirati.

Ako bo storila to, tedaj bo izvršila drugi "veliki čudež" in Amerikanci bodo postali največji narod v zgodovini. V nasprotnem slučaju pa se bodo ostali narodi sveta neizogibno obrnili k sistemu kolektivizma, oziroma državnega kapitalizma, ki ga zastopa Sovjetska zveza.

Svet ima 25 let časa, da se organizira proti vojni

Gornje misli je podal v govoru pred clevelandskim City klubom svetovni popotnik in predavatelj Louis J. Alber, ki se je pred kratkim vrnil z obširne ture po raznih evropskih državah.

Alber se je rogala ideji, da pride vsak čas do nove svetovne vojne. Edini sili, ki sta dovolj močni, da bi mogli misliti na vojno, sta Amerika in Rusija, toda Rusija se zaveda, da bi izvršila samomor, ako bi vpriporila napad na Zed. države.

To pomeni, je dejal Alber, da ima svet od 15 do 25 let "oddiha" za ustvaritev svetovne organizacije, ki bo sposobna preprečiti nove vojne in zajamčiti mir na svetu.

Narodi se boje ogromne moči katero poseda Amerika

Na svojem potovanju po Evropi je Alber odkril rastočo občutke, da Amerika ogroža svet, in ta strah je največji zlasti med malimi narodi, ki so v preteklosti čutili, da je Amerika njihov prijatelj.

Ti narodi se boje, da kadar bo Amerika spoznala, kako ogromno moč poseda in da lahko gre, kamor hoče, da bo to dejansko poizkusila.

Alber je posvaril, da si Amerikanci ne smejo predstavljati, da tako sodijo le evropski narodi, katerih miselnost je bila prizadeta vsled vojnega razdejavanja, ali da je to nekaj "bolan pojav". Ta strah pred Ameriko je namreč najbolj močan v dveh evropskih deželah, ki sta bili od vojne najmanj prizadeti, v Švici in Švedski.

V ZADNJE SLOVO

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ so prošene, da se nocoj ob osmih snidejo v Želetovem pogrebem zavodu na 6502 St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Heleni Ogrin, jutri pa da se ob 9. uri po možnosti udeležijo njenega pogreba.

PISMO IZ DOMOVINE

Iz starega kraja je prišlo pismo za Mary Zajko, in sicer od Jule Kohut iz sela Bačinci, Kučkevci. Pismo dobi ako se zgleda pri Peter Zajko na 6603 Seibert Ave., ali pokliče Broadway 4318.

Egipčani ne marajo angleških pogodb

CAIRO, 25. nov. — Posebna komisija Egipčanov, ki se ukvarja z obnavljanjem egipčansko-angleškega sporazuma od 1936 leta, je zavrgla priporočila za pogodbo med Egipci in Anglijo, ki sta jih podala premijer Ismail Sidky Pasha v imenu Egipta in zunanji tajnik Ernest Bevin v imenu Anglije.

Komisija je izjavila, da ne bo sprejela točke, ki je vključena v pogodbo in ki se nanaša na "vojno nevarnost," po kateri bi obe vladi v vzajemnem sporazumu podvezle potrebne mere. Člani komisije so prepričani, da bi na podlagi te točke Egipt "postal vojna postojanka in bi se enkrat lahko padel pod okupacijo Anglije."

V istem poročilu se omenjajo izgedi v raznih krajih Egipta, ki imajo proti-angleško tendenco. Tako so izbruhnile proti-britanske demonstracije v nekih mestih na izlivu reke Nila, kjer so demonstranti zažgali angleške knjige. Obstojajo organizacije študentov, ki se borijo proti novim pogodbam z Anglijo.

KESSELINGU SO VZKLIKALI "MORILEC"

RIM, 25. nov. — Italijani so pozdravili vojnega zločinca in nacističnega maršala Alberta Kesselringa z vzkliki "morilec" in "mesar italijanskega ljudstva", ko se je ta pojavil v sodni dvorani, v kateri se vrši obravnava proti skupini nacističnih generalov.

Kesselring je skupaj z generalom Eberhard von Mackensonom obtožen za zločine proti italijanskemu ljudstvu med njimi za umor 335 italijanskih talcev v Ardeatine. Ti so bili umorjeni, ko so Italijani ubili 32 nacističnih policajev marca 1944 v eni ulici Rima.

Bodo odpotovali na pogreb v Export, Pa.

Na pogreb pokojnega Jakoba Beleta, ki je bil preteklo soboto ubit v avtomobilski koliziji, odpotujejo danes v Export, Pa., sorodniki pokojnega, Mildred in Edward Cimperman, Harry Zorman in Tony Gerchman, dočim sta se Ivanka Glažar, sestra pokojnega, in njen mož Frank, podala tjakaj že v nedeljo. Pokojni je bil 45 let star in je prišel v Zed. države leta 1921 iz Slavine pri Postojni. Živel je vse od tedaj v Exportu, kjer zapuščala ženo Ano, dve hčeri in enega sina, v stari domovini dve sestri. Njegov najmlajši brat je bil med vojno kot partizanski borec zalet od Italijanov, ki so ga odgnali v Rim in tam ustrelili.

Pokojni Jakob Belle je bil skozi 25 let tajnik društva SNPJ v Exportu, Pa. Pogreb se bo vršil jutri ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti v cerkev St. Mary's v Exportu in od tam na pokopališče.

TRUMAN ODREDIL "ČISTKO" V URADIH FEDERALNE VLADE

WASHINGTON 25. nov. — Predsednik Truman je danes v cilju, da zadovolji novi republikanski kongres, odredil posebno poverjenstvo, ki se bo ukvarjalo s čistko "komunistov in ostalih prevratnih elementov", ki se baje nahajajo v službi federalne vlade.

Republikanci so že večkrat skupaj z juž. demokrati, zahtevali to čiščenje "komunistov in ostalih prevratnih elementov", o katerih se trdi, da so zaposleni v raznih državnih uradih.

Poročilo omenja, da bo ta komisija, ki se bavi s "čistkami", predložila 1. februarja svoje poročilo in priporočila za nadaljnje ukrepe.

Grška vlada bo naslovila apel na Združene narode

LONDON, 25. nov. — Informativni urad grške vlade je danes povedal, da se bo predsednik vlade Constantin Tsalderis podal z letalom v New York, da predloži pred organizacijo Združenih narodov pritožbo, da grški levčarski "uporniki" sprejemo pomoč iz Jugoslavije, Albanije in Bolgarije.

Grška vlada bo baje prosila Ameriko za pomoč

Nepotrjene vesti v grških in angleških časopisih trdijo, da se je grška vlada obrnila na Združene države v cilju, da dobi pomoč za borbo proti gerilecem.

V londonskem dnevniku "The People" je izšla vest, da obstoji bojazen, "da bo Jugoslavija objavila da v Grčiji obstoja starije civilne vojne in da bo na podlagi tega v korakala v Grčijo v cilju, da tam vzpostavi red in mir."

Sovjetska unija in Indija

NEW YORK, 19. novembra. (O.N.A.) — Nova neodvisna Indija in Sovjetska unija bosta kmalu izmenjali svoje diplomatske predstavnike. Nedavna pogajanja med sovjetskim zunanjim ministrom Molotovom in indijskim predstavnikom Krishna P. Menon so bila posvečena temu vprašanju in so dovele do tega sklepa.

G. Krishna Manon je eden indijskih delegatov na splošni skupščini zedinjenih narodov in je obenem osebni predstavnik prvaka indijske vlade in predsednika indijske kongresne stranke, Pandit Jawaharlal Nehru. Pogajanja so se vršila v glavnem stanu sovjetske delegacije na L. I.

SEJA ZBORA "JADRAN"

Jutri večer ob osmih se vrši seja zboru "Jadran" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vabi se vse člane in članice, da se gotovo udeležijo v obilnem številu.

ZOPET V DELAVNICI

Po osmih tednih boleznij je poznani čevljar Andrew Ogrin ha Shawnee Ave. zopet v svoji delavnici. Poskusil bo kot vedno zadovoljiti svoje odjemalce in se priporočiti za naklonjenost.

Governer Trsta bo imel veliko moč; Molotov pristal na kompromis

Rusi odkrili nov način za sproščanje atomske energije

MOŠKVA, 25. nov. — Fiziku P. I. Lukirsky je uspelo, da je odkril nov način za razbijanje atomskega jedra. V poročilu se omenja, da je S. I. Vavilov, predsednik Akademije znanosti dal gornjo izjavo, omenivši pri tem da je Lukirsky eden od 20 kandidatov za pet novih stolic v teoretični in eksperimentalni fiziki. Potankosti glede tega odkritja niso omenjene.

Razbijanje oziroma sproščanje atomskega jedra plutonija in neke vrste uranija, je ustvarilo moč atomskih bomb.

Sovjetski atomski projekt na obali Črnega morja

LONDON, 25. nov. — Londonški "News Chronicle" poroča, da so ruski znanstveniki uposleni pri graditvi velikanskega projekta za atomsko energijo in sicer na obali Črnega morja. Poročilo omenja, da jim pri tem delu pomagajo nemški fiziki.

Domneva se, da se ta projekt gradi v bližini pristanišča Sukhimi.

DRŽAVNE INDUSTRIJE V AVSTRALIJI PREHAJAJO V ZASEBNE ROKE

CANBERRA 19. novembra. (O.N.A.) — Iz avstralske prestolnice prihaja vest, da prehaja čedalje več državnih industrij v roke zasebnih podjetnikov.

Pododbor avstralske vlade za lahko industrijo je na primer priporočil, da naj vlada da v najem nekatere dele tovarne Rochlea v Brisbani, kjer naj bi zasebniki začeli proizvajati različno opremo in pohištvo, a drugi podjetniki naj bi zgradili tovarne za slaščice, pecivo in barve.

V Queenslandu nameravajo prodati zasebnim podjetnikom poslopja, katera je zgradila ameriška vojska tekom vojne za svoja skladišča. V teh poslopih je nameravano, da bodo spravljene v obrat tovarne izdelkov iz plastičnih snovi, različni praški za čiščenje in pranje, dalje krma za živino in izdelki iz slame.

Župan Burke naznani, če bo zopet kandidat

Eno izmed neodgovorjenih vprašanj v Clevelandu, s katerim se politični krogi bavijo že več mesecev, je, ali bo župan Thomas A. Burke prihodnje jesen iznova kandidiral. Splošno se namreč priznava, da je on edini, ki bi mogel zajamčiti, da demokratska stranka ostane še nadalje v oblasti mestne vlade.

Včeraj je imel župan priven pogovor z demokratskimi člani mestne zbornice, na katerem je obljubil, da bo do odločitve napravil do prihodnjega ponedeljka in o tem poročal v javnosti. Zadnji čas se je namreč razširila govorica, da se Burke umakne v zasebno življenje in da bo skupno z gov. Lauschetom, ki se po Novem letu vrne v Cleveland, odprl odvetniško pisarno.

Vprašanje, kdaj se tuje čete umaknejo iz Trsta, je še vedno nerešeno

NEW YORK, 25. nov. — Sovjetski zunanji minister Molotov se je vdal pritisku za široka pooblastila, ki se bodo dala governerju Trsta, v cilju "čuvanja reda in spoštovanja človeških pravic."

Vprašanje, ki ga je Molotov večkrat zastavil in ki se nanaša na umik tujih čet iz Trsta, ni bilo danes vzeto v diskuzijo. Nepotrjene vesti pravijo, da je Molotov zahteval umik čet iz Trsta v treh mesecih.

Francozi predlagajo ekonomski načrt

Na seji sveta ministrov štirih velesil ni izven gornjega, v zvezi s Trstom padla nobena odločitev. Francozi so predložili ekonomski načrt za kontrolo pristanišča in prometnih zvez.

Ker so bile neke gornje točke razmotrene v razgovorih med Molotovom in Byrnesom, se samo predmevajo glavni sklepi. Tako pri vprašanju svobodne plovbe po Donavi, diplomatski opazovalci računajo, da so zahtodne sile zahtevale svobodno plovbo, dočim je Molotov zagovarjal stališče, da morajo kontrolirati podonavske države.

Predlogi za razoroženje so verjetno predloženi Združenim narodom, ki bodo odločili, če in kdaj bodo oborožene sile zmanjšane.

Učitelji v St. Paulu odšli na stavko

ST. PAUL, Minn., 25. nov. — Danes je tukaj odšlo na stavko 1,160 učiteljev in učiteljic v javnih šolah, vsled katere je brez pouka 30,000 šolarjev v elementarnih in srednjih šolah.

Danes zjutraj so stavkujoči učitelji, ki zahtevajo višje plače ter povečanje proračuna za javne šole, pričeli s piketiranjem vseh šolskih poslopij v mestu.

V sosednjem mestu Minneapolis, ki se nahaja na drugi strani brega reke Mississippi, so imeli učitelji istotako oditi na stavko, ki pa je bila zadnji trenotek preprečena, ko je župan obljubil, da učitelji takoj dobijo delno zvišanje plače, ostalo pa pozneje.

KLUB "LJUBLJANA"

Nocoj ob 7:30 uri se vrši seja kluba "Ljubljana" v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je prošeno, da se gotovo udeleži v polnem številu.

Delegati amer. Slovanov odpotovali na kongres v Belgrad

NEW YORK, 23. nov. — Ameriška slovanska delegacija, ki ji načeljuje sodnik George Bubanj iz St. Louisa, je odpotovala včeraj v Jugoslavijo, da prisostvuje Vseslovan-skemu kongresu, ki se bo vršil 8. decembra v Belgradu.

Poleg Bubnja, ki zastopa glavni odbor Ameriško-slovanskega kongresa, se nahajajo v delegaciji še Mary Pirinsky in Michael Tkach. V Belgradu se bodo pridružili Zlatku Balokoviću, podpredsedniku slovanskega kongresa, ki se skupaj z svojo progo nahaja na obisku v Jugoslaviji.

Pet član, ki bo zastopal glavni odbor, je Joseph Martinek, ki se sedaj nahaja v Pragi.

Ostali, ki so odšli v Jugoslavijo na parniku Ile de France so: Ann Takich, delegatinja Ameriško-slovanskega kongresa v Michiganu; Nicholas Marcoff iz Detroita, delegat Ameriško-makedonske narodne lige; Bocho Mirheff, delegat Ameriško-bolgarske lige v Detroitu; Tony Majnarich, urednik "Narodnega Glasnika" iz Pittsburgha, in Milo Vujacich iz Detroita, Mich., ki zastopa "Slobodna reč" iz Pittsburgha.

Vsi so dobili ameriške potne liste kot bratski delegati na Vseslovanškem kongresu v Belgradu, ki bo razpravljal o vlogi slovanskih narodov v borbi za mir in demokracijo, ter o njihovem deležu za razvoj svetovne kulture.

Terre Haute, Ind. — Tukaj je umrla Stefaniya Berlot. Zapuščka moža, sina in hčera.

DOLGA STAVKA NA PADNI OBALI KONČANA

SAN FRANCISCO, Cal. — V soboto se je končala dolga stavka ladijskih kapitanov, podkapitanov in pilotov, vsled katere je bil ustavljen skoro ves promet v lukah na zapadni obali. Vsled te poravnave bodo člani CIO unije pomorščakov, ki so se sporazumeli z lastniki ladij že v torek, takoj začeli tvoriti ladje.

Poravnava obeh stavk prinese olajšanje za Alasko in Havajske otoke v pogledu živeža in drugih potrebščin.

V POČAST BIVŠIM VOJAKOM

Klub društev in direktorij Slov. društvenega doma na Recher Ave. priredita jutri večer slavnostno večerjo v počast vsem bivšim vojakom, katerih imena so na častni plošči, kakor tudi onim, ki so člani društev, ki zborujejo v SDD na Recher Ave. Večerjo se bo serviralo ob 7. uri, nato pa sledi ples in prosta zabava. Vstopnina je prosta in vsak vojak lahko pripelje enega svojih s seboj.

NA POČITNICAH

V Florido ste odšli za nekaj tednov na počitnice Mrs. Alice Kretich iz 16715 Grovedwood Ave. in Mrs. Rose Kern iz E. 55 St. Mnogo zabave in toplega sonca!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KAJ PA Z FRANCOM...?

Pred organizacijo združenih narodov je že večkrat prišlo vprašanje kaj storiti z fašističnim diktatorjem Španije, Franciscom Francu. Nobena dvoma ni, da je to vprašanje važno za mir v svetu, čeravno Francu prijatelji razpošiljajo svoje agente, ki želijo ustvariti vtis, da je Franco prav za prav nedolžno jagnje in celo — da je sam žrtev Hitlerjeve agresije!

Franco je prišel na oblast v Španiji potom nasilja. Nobena tajnost ni, da je užival vojaško podporo Hitlerja in Mussolinija, da je užival podporo tedanjih reakcionarnih predstavnikov Anglije in Francije, ki so pod masko neintervencije, ovirali pomoč legalni republikanski vladi Narodne fronte. Istotako nobena tajna ni, da je Franco od samega začetka do danes, zelo priljubljen pri Vatikanu, ki v njegovem urejanju Španije gleda vzor katoličanstva.

Za časa vojne, stališče diktatorja Franca je bilo jasno. Bil je na strani Hitlerja in Mussolinija, njegove divizije so se ramo ob ramo borile proti Sovjetski zvezi, ki je bila naš zaveznik. Ker je bil obsojen po samem takšnem konzervativcu kot je Churchill, zaradi aktivnega udejstvovanja v vojni proti zaveznikom, izgledalo bi čudno, da se sploh še drži v sedlu, če ne bi bilo znano, da isti, ki so ga zagovarjali pred vojno in mu dajali moralno in materialno podporo, delujejo na vse kriplje, da ga danes v imenu katoličanstva ohranijo za bodočnost.

Casnikarski poročavalec za newyorški PM Ted Allan je pokukal za železni zastor, ki danes zakriva Francovo Španijo. Ted Allan je pred kratkim prišel iz tega pekla, kjer se španski republikanci še vedno borijo proti diktatorju Franca. Njegova poročila bi morala predramiti slehernega človeka, ki mu je varnost in mir v svetu stvar vesti. V Španiji se namreč nahaja 50.000 nemških nacistov, ki upravljajo industrijo in vojaško silo Španije. Ted Allan pravi, da Franco polaga vse svoje nade v vojno med Anglijo in Zedinjenimi državami na eni strani proti Sovjetski zvezi. Da so njegova poročila točna, o tem ni treba dvomiti.

Toda navzlic temu nobena akcija ni podvzeta, da bi se Franca na en ali drugi način poslalo tam, kamor spada — med njegove fašistične tovariše, ki so jim takšne nade v vojno proti Sovjetski zvezi pogorele, nemu v razvalinah Berlina, drugemu pa na vislicah v Milanu.

Ameriško stališče po tem vprašanju je, da ne bo podpirala nobene akcije proti Francu, če bi te akcije vodile v civilno vojno. To pomeni, da lahko Franco ostane nadalje v Španiji na svojem prestolu, dokler se sam od sebe ne naveliča svoje diktature in prostovoljno odstopi. Da bi pa prostovoljno odstopil, je glupo verjeti.

Vedno ko iznova prihajajo vse glasnejši protesti proti temu toleriranju Franca, in njegove fašistične vlade, se zganajo tudi močne skupine njegovih prijateljev tu v Ameriki in inozemstvu. Ob teh hudih časih za njegov obstoj nikoli niti iz Vatikana ne izostane potreben "blagoslov", ki mu služi v moralno oporo in odobravanje, da je njegov režim resnično "katoličanski", čeravno za isto obliko "katoličanskega" režima pričakuje msgr. Tiso na Čkoslovaškem gotovo smrt.

Da, tako plove Franco skozi hude čase. Okrog njegovega režima pa se kujejo novi načrti, ki bodo prav gotovo ne samo ogrožali mir v svetu, temveč prav gotovo, če se jih še nadalje tolerira, pahnili svet v novo krvavo vojno. In zato ne samo za demokratično bodočnost španskega naroda, temveč za varnost v svetu, fašistični režim Franca mora biti na katerikoli način uničen...

Ali je "svoboda vere" bila prizadeta v obravnavi proti nadškofu Stepincu?

Pod gornjim naslovom je stalni sotruden časopisa PM Albert Deutsch, ki izhaja v New Yorku priobčil zanimivi članek, v katerem, med ostalimi pravi: "Z zanimanjem in rastočo skrbjo sem opazoval reagiranje na obravnavo in obsodbo nadškofa Stepinaca pred jugoslo-

katoliške grupe zaprosile predsednika Trumana, naj zahteva svobodo za Stepinaca in če bo njegova zahteva odbita, naj prekine diplomatske odnose z Jugoslavijo.

Deutsch pravi, da je malo ljudi presojevalo o znanih dejstvih v tem slučaju. Omenil je besedilo Vatikana o izobčenju vseh tistih, ki so pripomagali "fizično ali pa moralno" pri aretaciji in obsodbi nadškofa. Po poročilih iz Rima, Deutsch omenja odlok o izobčenju, ki daje cerkvi pravico, da odreja zagovor svetih pastirjev in njihovo svobodo in dostojanstvo z tremi členi v pravilniku kanonskega prava, na podlagi katerih se lahko izvrši omenjeno izobčenje. To so:

1. Postavljanje škofa, posebno pa lastnega škofa pred navadnega sodnika.
2. Izvršitev nasilja proti škofu, ali nadškofu.
3. Posredno, ali pa neposredno preprečanje duhovne jurisdikcije ali pa avtoritete, če bi se v tem namenu bilo obrnilo na kakšno drugo sodišče.

Na podlagi gornjega, Deutsch zaključuje, da je Vatikan izvršil izobčenje ne zato, ker je bil Stepinac nepravilno obsojen, temveč, ker je sploh bil postavljen pred sodnijo. Pisec članka nato postavlja vprašanje: "Ali je storjena krivica svobodi vere, če se postavi škofa pred posvetovno sodišče zaradi njegovih prestopkov proti posvetovnim zakonom? Ameriška demokracija je posvetovna po svojem karakterju in ne prizna niti ene verske organizacije, nacionalne

ŠČEK PRIPOVEDUJE: SAZONOV in MOLOTOV

V poletju 1914 je Avstrija napovedala vojno Srbiji. Avstriji se je pridružila Nemčija, Srbiji pa Angleška, Francoska in Rusija.

Eno leto so se vojskovali. Italija pa je bila še nevtralna. Ves svet se je oziral v Italijo, s katero stranko bo potegnili. Italija je mešetarila: Kdo da več?

V poznem poletju 1915 sem s prijatelji sedel v župnišču v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Čakali smo dekana dr. Josipa Kržišnika, ki je bil odšel na potovanje. Vse popoldne smo ga čakali. Večero se je.

Nenadoma nekdo potrka in vstopi: Kdo? Gospod dekan. Ves bled in žalosten: "Prijatelji, pri našim groznem novico."

Kaj takega?

Londonški pakt

Dr. Kržišnik je govoril: "Danes sem zvedel, da je Italija sklenila s Francosko, Angleško in Rusijo tajno pogodbo, ki se glasi: Italija stopi v vojsko na stran zaveznikov, zato pa dobi Primorsko." Tudi Rusija je podpisala. Prodani smo. To mi je sinčel zaupal sam škof dr. Mahnič. Prijatelji, z gubljeno smo. Primorska in del Kranjske pride pod Italijo.

Zlice smo odložili. Nismo mogli več jesti. Nismo mogli več govoriti. Napregel sem konja in se žalosten vrnil v Jelšane. Šele mnogo pozneje sem se prepričal, da je dr. Kržišnik govoril golo resnico. Dne 26. aprila 1915 so nas v Londonu prodali; 28 dni kasneje pa je napovedala Italija Avstriji vojno.

Kako sem prišel do resnice? Vse je šustelo o nekem tajnem dogovoru, toda gotovosti ni bilo. Na vsak način pa smo hoteli doznati resnico. To je uspelo znanemu hrvatskemu politiku dr. Supilu.

V tistem času je bil ruski zunanji minister Sazonov. Lokavi dr. Franjo Supilo je obiskal Sazonova in mu meni nič tebi nič zaludil v obraz: "Excelencia, vi ste nas prodali!"

Sazonov, ki je bil pakt podpisal in so si takrat ministri-podpisniki obljubili, da ostane pakt v tajnosti do konca vojne, je zdaj mislil, da je tajnost izdana.

ali pa mednarodne, ki bi stala nad njenim zakonom. Kako se more zahtevati nasprotno od Jugoslavije, ali pa bilo katere druge države?"

Svoj članek zaključuje Deutsch z naslednjimi besedami:

"Nadškof Stepinac je bil sojen po obtožbi, da je direktno sodeloval z nacistično teroristično organizacijo, ki je znana pod imenom ustaši. V zemlji, ki je izgubila eno desetino prebivalstva v vihrni nacistične invazije, v zemlji, kjer je na deset tisočev nedolžnih ljudi bilo poklanih od ustaških kvizlingov, kjer je spomin na teror in izdajalstvo še vedno svež — to je resna obtožba.

"Za sedaj dokler ne pride zapisnik obravnave, še ni mogoče reči da-li so dokazi v tem slučaju opravičili kazni in obsodbo. Toda gotovo je, da so duhovniki njegove lastne vere pričali proti njemu. Obstoj slike, ki ga prikazujejo v tesnih odnosih z ustaškimi vodjama. Izgleda, da so drugi preliti ostro proti Stepincu. Javljeno je, da je nadškof Nikola Dobrečič iz Rabja obsodil škofovo poslanico, kot delo izdajalstva.

"Če je bilo kakšnega nasilja proti verski svobodi v Jugoslaviji, potem izgleda, da se je to nasilje vršilo z prisilnim prekrščevanjem pravoslavnih Srbov, katerih se računa da je bilo čez 200 tisoč pod hrvaškim ustaškim režimom. Nadškof Stepinac niti ne zanika to prisiljeno prekrščevanje, on samo poskuša dokazati svojo neodgovornost."

Obledel je kakor mrtvaška sveča in molčal. Tako je prišla resnica na dan.

Kar nas je bilo v tistem času pravih Jugoslovancev, smo bili razočarani nad Rusijo. Prodani smo. Kdo ve, za koliko let? Kdaj pride do rešitve? Ali sploh pride do rešitve?

Ko se je leta 1918 vojna končala, je Italija prevzela Primorsko in jo četrto stoletja "upravljala."

1915-1946

Vnela se je druga svetovna vojna, med drugim tudi vojna med Italijo in Jugoslavijo. Tudi takrat gre za usodo Primorske. Jugoslavija je Primorsko sicer osvobodila, toda Italija jo terja.

In spet so se zbrali zunanji ministri in sicer istih držav kakor leta 1915: angleški, francoski, ruski in vrhu tega še ameriški. Anglija, Francija in Amerika hočejo Primorsko razdeliti: en kos Italiji, drugi kos Jugoslaviji.

Samo sovjetski minister se je uprl. To stoji trdno kakor Nanos na Vipavskem: Če bi Sovjetske zveze ne bilo, bi bili Primorci navzlic vsem žrtvam že prodani. V Moskvi ni več Sazonova, ki bi podpisal. Tam je danes Molotov.

Na pariški konferenci zunanjih ministrov je Molotov rekel: "Trst z vso Primorsko pritič Jugoslaviji. Trst se ne sme ločiti od Julijske krajine, ker to bi pomenilo odsekati glavo od telesa. Odrzati Trst od Julijske krajine bi pomenilo vzeti Jugoslaviji edino veliko pristanišče. To bi pomenilo onemogočiti Trstu nadaljni razvoj."

Nadalje je Molotov podal v Moskvi 26. maja to-le izjavo: "Na konferenci zunanjih ministrov ni nihče osporaval, češ, da jugoslovanske zahteve po Primorski ne bi bile pravične. Potrebno je, da se doseže takojšnja rešitev italijansko-jugoslovanske meje, taka rešitev, ki naj zadovolji nacionalne interese Jugoslavije."

Bratje! Kakšna razlika med letom 1915 in 1946! Med Sazonovom in Molotovom!

Sazonov je bil naše 25-letno preklitstvo, Molotov je naše upanje.

UREDNIKOVA POŠTA

Progresivne Slovenke vabijo!

Zima se približuje. Njen mrzlih, ki nas je te dni objel, nam naznanja, da je že tik za voga. Ni se ji letos ravno mudilo k nam — a mi jo pa tudi nismo prav nič pogrešali. A zdaj pa, ki je končno tu, se je pa prav nič ne bojimo. Saj si znamo poiskati toplih, sončnih kotičkov, kjer nas ne doseže nobene vrste mrzla atmosfera.

Enega takih toplih večerov bomo imeli priliko preživeti jutri, v sredo v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., kjer bodo članice krožka št. 2 Progresivnih Slovenk zabavale svoje številne prijatelje na svoji letni veselici. To, da so te žene in dekleta cvet slajrske naselbine, to je že priznano dejstvo. Zasluženo v zadnjih letih — kot najizrazitejše sotrudnice jugoslovanskega reliefa. Od takšne skupine je pač samo posebi umevno, da lahko pričakujete kar najboljšo postrežbo v vseh ozirih. In tako tudi bo. Kuhinja in točilnica sta do vrha založeni z vsakovrstnimi dobrotami, katera bodo razpečavala sama zala dekleta.

Za plesalce bo svyrala Johnnie Pecanova godba. Kako ti fantje igrajo, well, kaj bi vam pravile, saj to čivka to že vrabci na strehah.

Torej, na predvečer Zahvalnega dne, za dostojen sprejem velikega praznika in za večer veselja in zabave vas uljudno vabi v posete

Odbor krožka št. 2, Progresivne Slovenke.

P. S. Da ne pozabite! Naslednji dan gremo pa vsi na koncert "Zarjanom," kjer nas čaka ob zvokih naše pesmi res praznično razpoloženje.

Drago Grilj opisuje kulturno življenje v Ilirski Bistrici

"Dobila sem pismo od mojega prijatelja Dragota Grilja, ki je uposlen kot knjigovodja pri Viktorju Kovalu v Ilirski Bistrici.

"Ko sem bila še doma 1929. leta, sva sodelovala skupno pri pevskem, dramskem in tamburaškem zboru. Drago je dovršil sedem gimnazij in njegova dobra volja je bila, da bi nadaljeval študije. Okoliščine pa so bile v družini takšne, da mu to ni bilo mogoče, kajti poleg njega je bilo še šest otrok. Še takrat, ko sem jaz bila tam, je bil Drago vnet Slovan in vedno naprednega mišljenja in ni nikoli zatajil svojega čuta.

"Sedaj mi pa piše pismo, ki je polno življenja in opisa, kako veselo gledajo v lepo bodočnost uverjeni, da edino v delu je moč. "Danica Hrvatin, 16901 Grovewood Ave."

Pismo Draga Grilja se glasi: "Ilirska Bistrica, dne 26. 9. 1946.

"Draga Danica!

"Prejel sem pred časom Tvoje drago pismo, v katerem mi obširno opisuješ Tvoje družinsko in kulturno življenje. Hotel sem Ti že nešteto krat odgovoriti, ker vem, da si želiš slišati (Nadaljevanje na 3. strani)

TUBERKULOZA NA MADZARSKEM

BUDIMPEŠTA, 14. novembra (O.N.A.) — Mestni urad za zdravje poroča, da umre v madžarski prestolnici vsak dan po 48 oseb na posledica tuberkuloze. Bolezen se je razpasla največ zaradi nezadostne prehrane in radi pomanjkanja potrebnih zdravniške nege, ki je nastala kot posledica vojne.

VABILO NA

30-LETNICO

Pevskega zbora "Zarja"

V ČETRTEK 28. NOVEMBRA, 1946

v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Pričetek ob 4.30 pop.

"Prodana nevesta" (Izčrpk)

TOČKE

1. a) Otvoritev (vaščani) Mešan zbor
b) Duet (Marinka in Janko) Jennie Fatur in Albert Fatur
c) Polka Članice Mladinskega zbora J. A. Komensky, št. 5, pod vodstvom zbora "Vojan" Frank Kokal
d) Solo (Kecal) Frank Kokal
e) Duet (Esmeralda, ciganka—Principal) Sophie in Frank Elersich
Ko se pristane cirkus v vasi, Esmeralda nagovori Vaška, da igra vloga medveda in potem se Esmeralda in Principal iz njega norčujeta.
f) Trio (Krušina—Ljudmila—Miha) Andrew Turkman, Victoria Poljsak, Tony Perusek
g) Finale Mešan zbor
2. a) Žužne vrtnice (J. Strauss) Mešan zbor
3. a) Esmeralda (M. Ponce) Mešan zbor
b) Kukavica žvižgač—Joe Tekavec
4. Partizanske pesmi:
a) Duet Jennie Fatur—Tony Perusek
b) Hraščarjevi (F. Kosmač) Mešan zbor
c) Hej, tovariši (M. Kozina) Mešan zbor
d) Kosec koso brusi (Ruski napjev) duet—Jennie Fatur, Alice Tekavec
5. a) Naša nova zastava (Seliškar—Pahor) Mešan zbor
b) Pesem 3. bataljona (V. Mihelčič) Mešan zbor
c) Svobodna je naša domovina (F. Kosmač) Mešan zbor

ODMOR

"Čevljar in vrag"

OPERETA V DVEH DEJANJH

Uglasbil: D. Cerar	Besedilo: R. Cerar
Čevljar Vrbhan	Frank Kokal
Barbara, njegova žena	Dorothy Cecelic
Francka, njuna hči	Sophie Elersich
Ivan, mizar	Frank Elersich
Jak, sluga Vrbhana	Tony Perusek
Vrag, mefisto	John Cech
Gostje pri Vrbhanu	Zbor
Režiserka: Sophie Elersich	Pevovodja: Joseph V. Krabec
Šepetalka: Milka Kokal	Pri glasovirju: Edwin Poljsak

Po programu sledi ples

IGRA VADNALOV ORKESTER

ŠKRAT

Kaj je depresija? Depresija je doba, v kateri bi ljudje, ki so izgubili delo — v slučaju, da bi imeli delo, lahko kupili stvar, ki so bile predrage v dobi, ko so imeli delo.

V izložbi neke brooklynske trgovine je bila razstavljen bela srajca. Na njej je bil pripet listek z besedilom: "Omejena prodaja — ena srajca na dva oddjemalca."

Iz londonskih virov poročajo, da bo Bevin v najkrajšem času podal ostavko. Pravijo, da njegovo srce popušča isto tako naglo, kot njegova zunanja politika.

Henry Wallace priporoča: "Vsak, ki se zanima za sedanje in bodoče dobro sveta, bi moral prebrati knjigo 'The Great Conspiracy Against Russia', ki sta jo spisala Michael Sayer in Albert Kahn. Knjiga se dobi v prodaji po \$1.00 izvod v vseh knjigarnah, ali pa potom naročnine na Boni & Gaer, 15 E. 40 St., New York.

Neki neimenovani vojak je takole prerokoval: "Ne vem, kakšno oročje bodo rabili v prihodnji vojni, toda glavo stavim, da bodo v vojni po po prihodnji vojni rabili sulice."

Nekoliko članov delavske vlade v angleškem parlamentu ostro napada Bevinovo zunanjo politiko. Pravijo, da jo je težko razlikovati od Churchillove, izven v slučajih, ko je vreme zelo jasno.

Španski diktator Franco pravi, da čas ni pripraven za volitve v Španiji. Menda se boji, da španski republikanci niso istega kova kot ameriški.

Znano je, da je ameriški State Department zainteresiran v volitve v tujih deželah. Na ta račun je v nekem časopisu izšla sledeča opazka: "Admiral Byrd bo vodil ameriško vojno ekspedicijo na južni tečaj." Mogoče je State Department slišal, da nameravajo pingvini razglasiti volitve.

V Atlantic City so volilci izvolili republikanskega kandidata, ki je bil že teden dni mrtev. Vse, kar je vredno omeniti pri tem slučaju je, da nobeden ni opazil nobene razlike med mrtvim ali pa živim republikancem.

RUSI LOVE MROŽE IN TULJENJE

LONDON 14. novembra. (O.N.A.) — Sovjetski listi poročajo, da so Rusi v veliki meri razširili lov na mrože in tuljenje v Severnem morju, ter da se je letos preskrbelo deželo z ogromno količino olja in krzna. Število ubitih živali je cenjeno na preko 750.000. Pridobljeno krzno meri pol milijonov kvadratnih metrov.

Sovjetske lovske ekspedicije se poslužujejo letal, ki spremljajo ladje in opravljajo izvidniške posle. Sovjetske oblasti nameravajo zgraditi vzdolž svoje dolge obale ob Arktičnem morju nič manj kot 65 novih lovskih postaj. Istočasno bodo postavljene na lieu mesta tudi tovarne za predelavo lovskega plena.

Prispevajte za otroško bolnico, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Sodnijski proces proti slovenskim izdajalcem

(Nadaljevanje)

Škof Rožman je tudi prisostvoval prvi seji tako zvanega "slovenskega parlamenta" in ustanovitve enodnevnih vlade (malo pred osvoboditvijo Ljubljane), kjer so navzoči, pričakujoč vidnega zloma Nemčije, klicali na pomoč Angležev in Amerikance, da bi jih obvarovali pred pravično usodo. Malo pred osvoboditvijo pa je škof Rožman pobegnil iz okupatorja.

(Dne 18. novembra je "Chicago Tribune" objavil mapo in anglo-ameriški načrt za invazijo Vzhodne Evrope preko Italije in Jadrana skozi Gorico in Istro proti Ljubljani in Dunaju. S tem bi Srednjo Evropo in Balkan sedeli Amerikanci in Angleži in si "zavarovali Dardanele." Ameriški namen je bil, da bi padel Balkan v njihove roke "to stay.")

Ta načrt skozi Ljubljansko odprtino "Ljubljana gap" sta odklonilo pokojni Roosevelt in Stalin, na bridko razočaranje Churchilla, ki je potem v Egiptu "zbolel." Vzlic temu pa so slovenski domobranci vseno pričakovali Angležev, s katerimi so imeli tajne zveze, in so se smatrali za izdane, ko so jih po begu na Koroško angleške oblasti izročile Jugoslovanski vojski. S tem se je podrl tudi skriti načrt za ustanovitev Podonavske katoliške države, v kateri bi bile Bavarska, Avstrija, Ogrska in Slovenija).

Izvrševalni odbor osvobodilne fronte je škofa Rožmana večkrat povabil k sodelovanju v partizani, kar pa je škof odklonil in nadaljeval svojo krivo pot. Dr. Stanko Mikuš, brat dr. Metoda Mikuža, verskega referenta pri partizanski vojski, je 21. januarja 1943 osebno predal škofu zadevno pismo. V februarju istega leta je dobil škof Rožman pismo od Glavnega štaba Narodno-osvobodilne vojske, od Centralnega komiteja Komunistične stranke in zopet od verskega referenta dr. Mikuža. Vabili so ga, da naj pride na osvobodeno zemljo, kjer bi mogel popolnoma mimno govoriti z vodilnimi možmi slovenskega naroda. Zagoni slovenskega naroda. Zagoni slovenskega naroda.

ZENSKES ROKOBORKE

Nekaj novega na rednemu tokovemu vsopredu rokoborbe Centralni orožarni bo nocoj, ko se bodo prvič v Clevelandu spoprijeli v uradni rokoborbi ženske-rokoborke. Junakinje sta June Byers iz Houston, Texasa, in Gladys Gillien iz Birmingham, Alabama, katere se obe potegujeta za čempionstvo. Če ga hočeta iztrgati sedanjim "kraljici" rokoborke Miss Mildred Burke, Miss Gillien se je enkrat že borila za ta titel z čempionko, in borba se je končala po eno in pol uri metanju tako, da ni ena drugo premagala.

Poleg žensk se bodo tudi štirje rokoborci hkrati premetavali, namreč Ken Ackels in Gordon Hessel iz Milwaukee, ter Whitey Whittler iz St. Louisa in Rod Fenton iz Birminghama. Pričetek bo ob 8:30 uri zvečer.

tovljen mu je bil prost dohod na osvobodeno ozemlje, razgovor in popolnoma prost odhod nazaj, če bi se za to odločil. Centralni komitej KPS je ponovno razložil svoje stališče, da bo vera popolnoma svobodna itd., toda škof je vsa vabila odklonil.

Iz izpovedi Branka Jana je bilo razvidno, da je bilo "črni roki" dovoljeno posluževati se vseh sredstev, ter da je to borbo podprl tudi Vatikan. To je sklep iz dejstva, da je škof prinesel blagoslov od papeža za protikomunistične borbe. Zunanji znak tega soglasja so bili tudi rožni venci, ki jih je papež osebno blagoslovil prav za slovenske antikomunistične borbe.

Ista priča je izpovedala, da so bili duhovniki v Novem mestu in Ljubljani takoj vključeni v domobranstvo... "Ko sem ob neki priliki protestiral, da ne gre, da bi preganjali nosne ženske, je kaplan Volbank dejal, da je 'v borbi proti komunizmu vse dovoljeno in da Bog hoče, da trpi tudi še nerodno dete zaradi zločinske miselnosti svoje matere'."

Iz brošure, ki so jo sestavili domobranci Mirko Bitenc, profesor, pehotni major, član širšega odbora SLS Marko Kranjčič, duhovnik in vojni kurat bivše jugoslovanske vojske, je razvidno, da je Slovensko regijo ustanovila SLS ter da je bil center te legije istočasno povezan z angleškim Intelligence Service in z obtoženim Krekom, da so imele belogardistične tolpe pred kapitulacijo Italije v svoji sredi majorja angleškega Intelligence Service dr. Kalana in da je tega majorja po njegovem začetju v Grčaricah zasliševal predstavnik angleške vojne misije pri Glavnem štabu Narodno osvobodilne vojske in PO Slovenije major Jones.

(Dalje prihodnjič)

Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V fa namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti".

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

šati kakšno novico tudi zunaj družinskega kroga, toda žal, sem zaposlen do vrha. Danes sem se odločil, da več s tem odgovorom ne odlašam. Pregovor pravi: Bolje pozno, ko nikdar, pa upam, da mi radi tega ne boš zamerila. "Tukaj smo v vročinski politični borbi, da nam ne bi naši sinovi očitali, da smo se zopet pustili prodati tistim, ki so nas dolga leta zaslužnjevali. Zavedamo se, kako pomembna je za nas in za naše potomce odločitev naših zahodnih meja in ravno radi tega napeto pričakujemo odločitev pariške konference.

"Tukaj je zdaj življenje precej urejeno. Vsak dan gre na boljše. Cene padajo in brezposelnosti, lahko mirne duše trdim, da je v naših krajih ni. Je še nekaj malo godrnjačev, ki bi radi za ceno svoje udobnosti, kakšno spremembo in ti bodo kaj kmalu uvideli, da je več vredna svoboda v normalnem življenju, nego vsi nepošteni do-

bički brez mirnega in poštenega življenja. Bolj urejeno socialno razmerje kot je pri nas, menda ni nikjer v zahodni obli.

"Nisem ekstremist, toda rečem, da me socialna ureditev naše države popolnoma zadovoljuje. In še bo mnogo, mnogo bolje, ker zdaj smo šele poldrugo leto po tisti strašni vojni, ki nam je prizadejala toliko moralnega in materialnega trpljenja.

"Na 15. avgusta sem bil zadnjič v Jelšanah. Prosvetno društvo 'Sloga' (se spominjaš lepih mladih, veselih in tragičnih časov), je priredilo lepo uprizorjeno Ganglovo dramo 'Sin'. Igrali so zelo dobro in nad vse pričakovanje, posebno ker so igrali mladinci in mladinke, brez posebne kulturne podlage in brez režiserja. Rečem Ti, da so boljše podali, kot mi leta 1926.

"Mi pa tukaj v Bistrici tudi precej delujemo na kulturnem polju. Bili smo v Ljubljani na fizikalnem zletu, v Bazovici, v Ajdovščini na Festivalu dela, kjer smo nastopali v množičnem petju. Nastopili smo po 2.000 pevcev in pevk skupno na stadionu v Ljubljani in v Ajdovščini. Naša fizikalna mladina je tudi odlično nastopala. Festival parade dela v Ajdovščini je bil impozanten.

"Dramski odsek je tudi delaval. Uprizorili smo več iger, zadnje čase pa tudi Finžgarjevega 'Divjega lovca.' Gostovali smo z njim po več krajih in upamo v kratkem nastopiti v Ljubljani.

"Tako življenje teče naprej! V delu za obnovo, v prosveti in zabavi minevajo dnevi in upamo, da bomo kmalu imeli idealno življenje tudi tukaj pri nas.

"Odkločita se z Jožetom in otroci priti v stare kraje, v slovensko zemljo—da vidita, kaj vse je napravila iz nas minula vojna in kakšen elan obnove je v teh krajih.

"Prilagam Ti nekoliko partiturn partizanskih pesmi, katere tukaj pojemo, da se jih tudi tam naučite.

"Piši še kaj kmalu, ne posnemaj mene, ki sem Te toliko časa pustil brez odgovora.

"Prejmi pozdrav od nas, posebno pa od "Drago."

Pismo iz Ajdovščine

Pismo iz Ajdovščine, ki ga piše Ivanka Valenčič svoji teti Jennie Valenčič, 15609 Holmes Ave., opisuje razmere in borbo ljudstva v slovenskem Primorju. Pisano je 26. septembra in se v izčrpnih glasi:

"Draga teta! Sporočam Vam, da sem sprejela Vaše cenjeno pismo, slike Vaše družine in paket, za kar se Vam najtopleje zahvaljujem. Veseli me, da ste se spomnili na mene, odnosno na našo družino.

"Drugače je pri nas vse dobro. Naša ljudska oblast nam je zagotovila, da bo vsak dan boljše. Delavni elan pri nas za žel široke ljudske množice, ki z velikim navdušenjem grade in obnavljajo svojo svobodno domovino. Že v enem letu, po toliko uničenju in razdejnanju nam je uspelo, da prihajamo v normalno stanje. Prehrana je pri nas zadostna in bo v najkrajšem času dovolj osnovnih živil v prosti prodaji. Pri nas ni govora o špekulacijah in črni borzi, ker cene kontrolira samo ljudstvo. O brezposelnosti ne moremo niti govoriti, ampak nasprotno, delovnih sil nam primanjkuje.

"Boli nas to, ker nam na mirovni konferenci nočejo priznati tistega, kar je bilo že več kot nes: to je naš Trst in naša slo-tisoč let naše in je to tudi da-

venska Benečija. Ta zemlja je natopljena s krvjo naših najljubših sinov, hčera, očetov in mater, ki so dali svoja življenja za svobodo od fašizma zaslužnjevali zemlje. Ne morem Vam vsega opisati, kar smo doživeli pod fašizmom, zlasti pa v tej narodno - osvobodilni borbi. Naš narod je z golo pestjo začel voditi borbo proti okupatorju. Iz rok mu je strgal orožje in z istim ga je uničil in preginal iz naše zemlje. V tej borbi je sodelovalo vse pošteno ljudstvo, staro in mlado. Enotno se je strnilo okrog svoje Osvobodilne fronte z jasnim ciljem: rajši umreti, kakor ponovno postati suženj tujca.

"To danes imamo, le tistega nimamo, kar nam kratijo. Toda naših pravic ne bomo dovolili nikomur kratiti. Borili se bomo še bolj kot doslej, še bolj se bomo strnili v slovensko - italijansko proti - fašistično zvezo in utrdili slovansko italijansko bratstvo naprednih demokratskih množic.

"Danes lahko rečemo, da smo prav za prav spoznali, kdo je naš prijatelj in kdo je naš sovražnik. Kdo je ostal zvest svojim obljubam in kdo je obljube pozrl. V tej štiriletni težki osvobodilni borbi, smo se dejansko razvili več kakor so se pred to dobo razvili ljudje v 400 letih. Danes delamo po novem načinu dela, oziroma z novim duhom, ker se v polni meri zavemo, da delamo sami za sebe in za dobro skupnosti. In ravno zato lahko rečemo, da z našo ustvarjalnostjo delamo čudeže, in ker skupno vlagamo tako ogromne napore, nam raste tudi blagostanje. Vsega tega ne bi mogli ustvariti, če ne bi imeli oblasti v svojih rokah.

"Tu sem v kratkem opisala dva sveta: stari svet nazadnjaštva in novi svet napredka, katerega smo doživeli, v katerem živimo in v katerem vidimo boljše in srenejšo bodočnost.

"Prosim Vas, draga teta, da mi oprostite, ker sem se od prvotnega namena oddaljila, toda ne morem drugače, kakor da Vam povem nekaj o tistem, za kar sem bila pripravljena dati svoje življenje, kakor jih je dalo na tisoče drugih in kakor jih v primorski coni "A" še vedno dajejo.

"Ivanka Valenčič".

Zahvala

Ker je minilo precej časa, odkar se je zbralo lepo število naših sorodnikov, prijateljev in znancev, ki so naju presenetili na najini srebrni poroki, ter so naju tako lepo dobili na limanice, ker ni bilo ob pravem času, se iz srca lepo zahvaljujemo vsem, kateri ste se udeležili. Posebno pa se zahvaljujemo tistim, ki so se toliko trudili z vsemi pripravami, da je stvar v resnici izpadla v največje zadovoljstvo vseh navzočih in v resnici najino pravo presenečenje, ker midva nisva nikdar pričakovala, da bi nama kaj takega naredili. Še vedno misliva, da je to bilo samo sanje, da to ni mogoče, da bi se dalo katerega tako lepo potegniti.

Iskreno se zahvaljujemo ti-

stima, ki so imeli vso stvar v rokah, posebno mojemu bratranecu Franku Poldan in njegovi ženi Mary Poldan iz Chicago, najinemu sinu Billu in njegovi ženi Elsie, najini hčerki Millie, ker je tako lepo molčala, in ker so se dosti trudili, da je bilo vsega zadosti za pod zob in suha grla, kot tudi za srbeče podplate.

Najlepša hvala tudi Mr. in Mrs. John Mramor iz Miller Ave., našim botram Mr. in Mrs. A. Radela iz Reno Ave., ker so tudi pomagali pri tej slavnosti. Res, se nama še danes vrti v glavi, kako se da človeka tako na lep način brez vse slutnje dobiti v dvorano, ker sva se že tolikrat zatrjevala, da naju na nobeden način nikdo ne bo prevaril. Ampak kaj sva si hotela! Pred tistim tednom sta prišla naju obiskati prijatelja Jacob in Mary Marinich iz Chicago, rekoč, da sta prišla k nama na počitnice. Nič sluteč, sva ju lepo peljala na St. Clair Ave. v muzej, tam pa so hitro vso stvar s pomočjo Mr. Gorsheta tako obrnili, da bo nekakšna veselica v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Ker je navada taka, da rada postreževa obiskovalcem ter jima pokažemo kaj imamo mi Slovenci v Clevelandu, sva bila zadovoljna ju peljati na ta namišljeni koncert. Spotoma pa se pripravimo z nami Johna in Mary Mramor, da je avto kar škripal proti dvorani. Ko pa pridemo tja, pa nobenega koncerta ni nikjer, le spodnja dvorana je polna ljudi. Mislila sva, da je banket. Šele potem ko sva zagledala vse svoje stare znance in sorodnike iz Clevelanda, Chicago, Berwyna, Adolfe, Ill., Kanade, Californije in veliko izven Clevelanda, da še sama ne veva odkod so vsi prišli, se nama je začelo daniti, kakšen koncert je to v resnici.

Res, so imeli precej truda predno so naju dobili v dvorano, ampak ko sva bila enkrat notri, pa je že šlo, od začetka posebno malo bolj trdo, ker nisva bila primerno oblečena za kaj takega, kajti mislila sva, ko smo odhajali, da če je koncert, bo dvorana itak v temi, in nas ne bo nihče videl kako smo obuti in opravljeni.

Ravno tako so naju večina tisti iz Chicago potegnili za najino 20-letnico. Tedaj smo se trudili in pripravljali, da bi naredili vse, kar najbolje, ko nas je nekdo poklical telefonično in naročil, da naj pripravimo kosko večerjo za 30 oseb. Res delamo in pripravljamo, ob 8. uri pa pride z godbo cela trupa, ravno tisti, ki so bili tukaj sedaj na 25-letnici. To je sedaj že dvakrat, da so naju čikazani potegnili, v tretje pa naju ne bodo več.

Vesela pa sva, da se še prijatelji od tako daljnih krajev zmislijo na naju, ne oziroma se koliko jih stvar stane. Zato pa vsem in vsakemu posebej, najlepša hvala za vse, kar ste darovali in prinesli toliko lepih reči. Midva pa bova tudi gledala, da bova po svoji moči skušala povrniti vaše obiske in malo poravnati najin dolg, vam vsem za vaš trud in požrtvovalnost.

Še enkrat vam vsem najlepša hvala vsem iz Clevelanda Chicago in okolice, dragi naši

sorodniki in prijatelji; kar ste dali, brez tega ste ostali. Najlepša hvala tudi Frank Petrič orkestru, ker nam je igral tako lepe valčke in polke. Vama, Jack in Mary, pa nikdar ne odpušča za tisto izvrstno laganje, zato pa če so vsi štajerci in njihove žene take, sva vesela, da sva Kranjca in ne pa štajerca.

Torej, še enkrat najlepša hvala in na zopetno veselo svidenje na koncertu ali petdesetletnici, katero pa bova sama napravila in ne bo vas nič stalo, ter vas vse skupaj že sedaj povabima.

Zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Bill Kozar, Mr. in Mrs. Andy Rodella st., Mr. in Mrs. John Mramor in družina, Mr. in Mrs. Tony Jackopin, Družina Struna iz West Parka, Mr. in Mrs. Anthony Yerak, Mr. in Mrs. Roger Kastning, Mr. in Mrs. John Zupancic, Mr. in Mrs. Jack Hubbell, Mr. in Mrs. Andy Rodella ml., Mr. in Mrs. Elise Rodella, Mr. in Mrs. Pozar in družina, Mr. in Mrs. Joe Mocnik in družina iz Chickasaw Ave., Mr. in Mrs. John Barkovic, Mr. in Mrs. Frank Bende, Mr. in Mrs. Louie Sajovec, Mr. in Mrs. Louie Noda, Mr. in Mrs. John Yapel, Mr. in Mrs. Richard Mayfield, Mr. Max Ozebek, Mr. in Mrs. Frank Gorup, Mrs. Mary Yerak, Mr. in Mrs. Frank Zagar iz Chickasaw Ave., Miss M. Zagar iz Chickasaw Ave., Mr. in Mrs. Al Zagar, Mr. in Mrs. Martin Vrtosnik, Mr. in Mrs. Charlie Vrtosnik, Mr. Mike Jalovec, Mr. in Mrs. Mike Kozar, Mr. in Mrs. John Wolf, Mr. Frank Tollar, Mr. J. Hrvatin, Mr. in Mrs. A. Potokar, Mr. in Mrs. George Parks, Mr. in Mrs. Frank Urečić, Mr. in Mrs. Louie Urečić, Mr. in Mrs. Jim Bartol, Mr. in Mrs. Frank Kolar, Mrs. Rose Zdesar in hčerka, Mr. in Mrs. Frank Prah, Mr. H. Wilcoxen, Mr. in Mrs. John Gibbocar, Mr. in Mrs. Bill Hayden, Mr. in Mrs. Eddy Meyers, Mr. in Mrs. Joe Chikon, družina John Crnelic, Mr. in Mrs. Tom Krasovec, Mr. in Mrs. Anton Kalan, Mr. in Mrs. John Mocnik, Mr. in Mrs. Louie Spehek st., Mr. in Mrs. Louie Spehek ml., Mr. in Mrs. John Saurich, bratranec Mr. in Mrs. Eddy Kozar, Mr. in Mrs. J. Metelko, Mr. in Mrs. Frank Vidmar, Mr. in Mrs. Frank Znidarsic, Mr. Eddy Fifolt, Mr. Bill Stone, Mr. in Mrs. Joe Ferencok, Mr. in

Mrs. Frank Cigoj, Mr. in Mrs. Joe Glovan, Mr. in Mrs. John Mulec, Haba Gas Station, Mr. Frank Kovacic, Mr. in Mrs. Anton Cinkole, Mr. in Mrs. John Vicio, Mr. in Mrs. Eddy Cinkole, Mr. in Mrs. Louie Turk, Mr. in Mrs. Anton Kotnik, Mr. Frank Perusek, družina Gramc, Mr. in Mrs. F. Gramc, Mr. in Mrs. Louie Kalinsek, Mr. in Mrs. John Kalinsek, Mr. in Mrs. Martin Kazen, Mr. Bill Elliot, Mr. L. Mitley, Mr. in Mrs. J. Rupena, Mr. in Mrs. Joe Haba, Mr. Joe Ambrose, Mr. in Mrs. Anton Sulak, Mr. in Mrs. Rudy Sivillo, Mr. in Mrs. John Pavlik, Mr. Frank Znidarsic, Mr. in Mrs. C. Barclay, Mr. in Mrs. Martin Rececic, Mr. John Kraick, Mr. Zifko, Mr. in Mrs. Frank Godlar, Mr. Hafner, Mr. in Mrs. J. Perko, Mr. Yager, Mr. Hurtovic, Mr. T. Strauss, Mary Koccevar in teta, Mr. John Ferencok, Mr. in Mrs. John Lenarsic, Mr. Frank Kausek, Mr. in Mrs. J. Mandel, Mr. in Mrs. Joe Setina, Mrs. Svetek, Mr. in Mrs. Joe Struna, Mr. in Mrs. J. Znidarsic ml., Mr. John Luzar, Mr. John Gregore, Mr. Christ Mandel, Mr. in Mrs. Sam Shivil, družina Bozeglav, Mr. Frank Klemencic, Mr. in Mrs. Joe Močnik, Mr. in Mrs. Victor Schneller, Mr. in Mrs. Mc-Minn, Mr. in Mrs. Martin Koprivnik, Mr. in Mrs. W. A. Chapman, Mr. in Mrs. Martin Kerin iz Madison, Mr. in Mrs. L. Gustincic iz Perry, O., Mr. in Mrs. Albert Ferencok iz Willoughby, O., Mr. in Mrs. Muster iz Girard, O., Mr. in Mrs. Frank Sersen iz Mentor, O., Mr. in Mrs. Loji Sula iz Hamden, O., Mr. in Mrs. G. Zakany iz Hamden, O., Mr. in Mrs. Zabukovec iz Kanade, sestra Tony Jackopina iz Euclid, O., Mr. in Mrs. J. Rodman iz California, in sledeči vsi iz Chicago, Ill., Mr. in Mrs. Frank Poldan, Mr. in Mrs. D. Polden, Mr. R. Polden, Mr. in Mrs. J. Kozar, Mr. in Mrs. S. Kozar, Mr. in Mrs. H. Rak, Mr. in Mrs. J. Marinich, Mr. in Mrs. F. Lass, Mr. in Mrs. J. Koccevar, Mrs. M. Hkczynki, Miss S. Langoza, Mr. in Mrs. F. Potokar, Miss M. Ajster, Mr. in Mrs. J. Zarusis, Mrs. M. Ferencak, Mr. in Mrs. Harwat, Mr. in Mrs. Tomazin, Mr. in Mrs. A. Uje, ter Mr. in Mrs. G. Barza.

Martin in Mary Kozar
3822 Richmond Rd.,
Cleveland 21, Ohio.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
In the Heart of the Orange-Raising Country
28 Miles From Los Angeles on Route 101

Cocktails - Beer - Liquors
Food

ALL FRIENDS AND VISITORS
CORDIALLY INVITED

Owned and Operated by:

Bill Sitter and Chas. Lusin,
Former Clevelanders

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.

preskrbi/

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

CHARLEY'S BEER & WINE SHOP

677 EAST 185th ST. — KE 4530

Nabavite si za praznike okusno pivo in fina vina pri nas. Točna in vljudna postrežba — cene zmerne.

DRUGA IZDAJA

ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

FRANCE BEVK:

MED DVEMA VOJNAMA

ČRTICE IN NOVELE

(Nadaljevanje)

Florjan mu ni odgovoril. Segel si je z roko na čelo, kakor da si otira znoj. Peter je hotel še nekaj reči, opisal z rokami v zraku krog, kakor da bi hotel nekaj zajeti; nato so mu stisnjene pesti obvisle ob telesu.

"Florjan!" je slednjič jeknil hripavo, kakor da ga nekaj duši. "Ti si to že naprej vedel, zato si me ovadil."

"Peter!" je vzkliknil Florjan in se poglavlje kvišku, toda nenadoma se je prihrulil, kakor da se mu podira strop nad glavo. Oblila ga je zona, drhtel je kot trepetlika. Nekaj časa je strmel s široko razprtimi očmi, nato se je ozrl proti kamri, v kateri je vse utihnilo, še zibke ni bilo slišati. Položil si je roko na prsi in siknil skoraj tiho: "Če bi bil to storil, misliš, da bi bil posodil denar?"

"Posodil si ga, da bi odvrnil sum od sebe", je odgovoril Peter mrzlo in mračno.

"Priatelj! Sva si bila, sam to veš", je Florjan strastno šepetal, da bi ga ne slišala žena, a da bi premagal Petrova sumničarja. "Kdo ti je to natvezal? Še na misel bi mi ne prišlo, da bi ... Ljudje so mi nevoščljivi, to je vse ... Kaj so govorili o tebi! Prišel sem ti lahko, ako hočeš ... Ali naj ti prišel?"

Peter se je umaknil Florjanu, ki je silil z obrazom vanj. Sedel je, kakor da ga več ne drži nože. Strastne, šepetajoče besede ga niso mogle prepričati, zagrinjale so ga z vedno gostejšim mrakom suma. Florjan se je vedel in govoril kot kak škrik, zagnusil se mu je. Zavest nekdanjega prijateljstva s tem človekom se mu je porajala le kot v bliskih in mu s trpkim razočaranjem legala v dušo. Dvignil se je.

"Ni ti treba prisegati. Če praviš, da je tako — ti moram verjeti."

Bilo mu je mučno; vedel je, da nikoli ne pride do stvari do dna, hotel je to zaključiti ... Florjan pa je ujel njegovo roko in jo stiskal.

"Moja beseda, Peter! Moja častna beseda!"

Bil je izmučen, roke so mu padle ob telesu, glava mu je ležala na prsi. Stopil je k mizi in s hrbtom zastiral luč.

Nastala je mračna tišina. Petrov obraz, ki je bil ves v sencah, je spreletel truden nasmeh. Ni bil prepričan, a mu je bilo tudi tako dobro. Naj bo tako! Čemu je sploh stopil v to hišo? Vraga, naj bo vendar tako! Zdal se mu je mudilo.

"Torej z bogom!" je dejal. "Pa nič ne zameri!"

"Florjan!" se je oglasilo iz kamre.

"Tako!" Florjan je dvignil glavo in Petra skoraj potiskal do vrat. "Reči očetu, da se za povračilo hudo ne mudi. Ako bom potreboval, si bom že kje izposodil. Pa že nocoj greš, Peter?"

Bilo je videti, da mu je nenadoma postalo zelo lahko v duši. Besede so se mu usipale ko zrele drobnice na gmajni ... Peter je že hotel stopiti v vežo, a je nenadoma obstal. Občutil je, da je bilo vse, kar je pravkar doživel, samo laž. Florjan je bil že zaradi prestanega strahu ves zmeden, a še ne na varnem, hotel ga je čim prej spraviti iz hiše. Ne bo terjati očeta? Ko on izgine, bo storil, kar se mu bo zljubilo ... On se ne bo mogel več vrniti ...

Ozrl se je na Florjana. Zdelo se mu je, da svojo misel bere v slednji njegovi potezi. Umaknil se je v vežo in obstal v medli svetlobi, ki je sijala iz sobe. Florjan je stal tik njega, bil je od hipa do hipa nestrpnejši. Peter se ni ganil, da bi odšel, le roka mu je segla v žep in tam obtičala.

Florjan se je umaknil za korak. Čutila sta, da si ne stojita več kot prijatelja in kot soseda nasproti. Zadržavala sta se, a obema je silila kri v lica, v obeh so kovalne burne misli in občutki. Neizgovorjene besede in nepotrjene sumnje so ju zbadale v duše kot trnje.

Varljiva lahkota, ki je bila Florjana prej objela, se je raztopila kot ivje na solncu. Mračna groza mu je legla na srce. Zdelo se mu je, da je Petrova duša odprta in vidi, kako vsa mrgoli od strahu. Čemu je si cer prišel sredi noči? Zavest, da ga oni vidi globlje kot bi mu bilo ljubo, mu je nasula žerjavičice v telo. Ni prezrl, kako je bil Peter segel z roko v žep. Vedel je, kaj nosi v njem. Zdal zdaj

MOŠKI IN ŽENSKÉ KI MORAJO NOSITI OPORE (trusses)
bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da umerita opore.
Lekarna je odprta ob nedeljah.
Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Imperial Beauty Shoppe poleg Pick & Pay
629 E. 185th St.

5 EKSPERTNIH OPERATORIC — ODPRTO VSAKI DAN

1. Striženje las po obliki in potezah obraza
2. Specializirano na dolgih laseh, ki se težko uredijo.
3. Rabimo najbolj moderne metode pri permanentnih NI TREBA DOGOVORA

SEDAJ IMAMO V ZALOGI ZA BOŽIČ RADIO APARATE—STROJE ZA IGRANJE PLOŠČ—GRELENE PODLOGE—PLOŠČE—VENČE—OLTARJE

PARK RADIO—7220 St. Clair Ave.

Popravila na radio aparatih in drugih predmetih napravimo v 48 urah

MASTERBUILT FURNITURE CO.

"IZDELOVALCI FINEGA POHIŠTVA"

Izdelujemo novo pohištvo, popravimo in prenovimo stare; izurjeno delo. LAHKO POGORI
4801 DETROIT AVE WOODBINE 6566

se mu bo roka zganila in se dvignila ... Ta predstava je bila tako živa, da mu je jemala pamet. Strah pomešan z brezmejnimi sovraštvom je bruhnil iz njega.

"Pojdi in ne glej me kot norca!" je vzkliknil. "S teboj nimam več kaj govoriti. Pojdi!"

Peter se je zganil, kakor da hoče oditi, a je znova obstal. Zdelo se mu je, da je Florjanovo vedenje kot žarek blisk ob svetilo vse. Počakal je za trenutek, da se je zavedel iz hipne omotice.

"Ti si me ovadil!", je hropnil zamolklo.

Florjan je trdo molčal, a ni umaknil pogleda od Petrove roke. Ni utegnil, da bi tajil; tudi ni mogel, ker se je čutil golega pred njim. Obšla ga je groza, ki ga je navdala z nerazsodnostjo. Pogled se je proti Petru in ga zgrabil okoli pasu. Hotel ga je vreči na tla in mu izvit orožje.

To je dalo Petru zadnji, neovrgljivi dokaz. Oprostil je roko in zgrabil Florjana za vrat. Slišati je bilo le zamolklo, grgrajoč glas, nato je vse utihnilo. Bojevala sta se nekaj časa cepetaje, hrope, Peter je bil močnejši. Florjanova glava je udarila ob zid, drugič, tretjič ... telo je zdrsnilo na tla ...

Vse to se je izvršilo tiho, strastno tiho. V izbi je trepetala luč. Iz kamre se je glasila žalostna uspavanka. Pred hišo je šumel veter. Peter se je čez nekaj trenutkov zavedel od groze, od neke ostude, ki mu je ležala v grlo in je planil na klanec.

Občutil je strah pred samim seboj. Tekel je in ni vedel, kam teče. Nenadoma je obstal in prisluhnil. Bilo je vse tiho, nič ne navadnega, le veter je šumel, iz vasi so se oglašali klici petelinov; bili so v tretje zapeli. Izvlekel je samokres in izstrelil vseh pet nabojev v zrak. Nato je zavihljal orožje in prisluhnil, kako je cepnilo v grapo.

Kam zdaj? V noč? V negotovost? Spomnil se je očeta in sestre. Ob tej misli so mu nože

BOOTH FLOWERS

751 East 185th St.

vogal Muskoka Ave.

GLAVNA TRGOVINA NA

10200 Carnegie Ave.

TELEFONSKA NAROČILA

RA 5854

ODPRTO NA

ZAHVALNI DAN

Cyclamens—Afriške vijolice
mums—cvetje v loncih

\$2.50 in več

Zaboj sveže narezanih

cvetic, razne vrste

od \$3.00 naprej

Sveže rezane vrtnice

\$3.00 ducat;

orhijede in gardenias

klecile v kolenih, kakor da bi hotel poklekati, a se je z vso silo vzravnal. Na mejo ni mislil več. Našli bi ga in ga izročili — navadnega ubijalca ... Taval je po klanecu dalje, dalje ... Kam? Kam?

Tedaj se je razlegnil iz daljave za njegovim hrbtom vnebovpioči krik. Previl je veter, topotanje korakov, petje petelinov in lajež psov. Zavpila je bila Florjanova žena.

Peter se je pričlenil pod krikom, kakor da se je gora zvalila nanj.

Čez nekaj minut je došel do postaje obmejne milice in s pestjo udaril na vrata. Naslonil se je s hrbtom na steno hiše in čakal s sklonjeno glavo. Klobuk mu je bil padel na tla, a ga ni pobral. Veter mu je kuštral lase.

MEDALJON

Pripovedujem — je začel s strastnim, poudarjajočim glasom, polagaje izredno važnost na vsak zlog — kakor sem doživel.

Morda se vam zgodba ne bo zdela zanimiva. Morebiti se me ni zdi važna le zato, ker je bila prva, ki mi je po letih odsotnosti kot teža legla na srce.

Da, priznam, ko sem se vrnil iz ječe, sem bil v nekem pogledu ko dete. Štiri leta življenja — izgubljenega življenja, dasi ni bilo vsestransko izgubljeno — kaj je to! Res, za človeka, ki je še mlad in se komaj izkopal iz plenih prvih sanj, to ni mnogo. Posebno če živo čuti, da je bilo vse to le grenka priprava in da se pravo življenje šele prične.

Al's Radio & Electric Service

1011 East 64th Street

Albin Zbancnik, lastnik

Popravljamo radio aparate in električne predmete
Prvovrstno delo in točna postrežba

Odprto od 8. zj. do 1. pop. vsaki dan razen ob sobotah—od 10. zj. do 8. zv.

VASI ČEVLJI

bodo gledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 St. Clair Ave.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221

Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

SAHARIN TABLETI 23c
100 za

Kolikor jih hočete
RUBBING ALCOHOL 19c
50c steklenica za

CASTOR OIL 9c
25c steklenica za

EPSOM SALTS 19c
5 funtov za

DEAN'S KIDNEY PILLS 49c
75c steklenica za

TRINERJEVO VINO 99c
velika steklenica

MINERAL OIL 23c
pajnt

DELSEY 3c
TOILET TISSUE

Arrowhead Drug Co.
774 E. 200 St., KE 7066

MOŠKI DOBE DELO TAKOJ

NEIZURJENI TEŽAKI ZA

Bottling & Shipping Dept.
nočni šift od 4.30 pop. do 2.30 zj.

5-dnevni tednik; stalno delo. Dobra plača od ure.
Plača tedensko. Počitnice s plačo; delavske podpore.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

vsaki dan razen sobote od 8. zj. do 5. pop.

CARLING'S BREWERY
9400 QUINCY AVENUE

In vendar! Zdelo se mi je, da sem se nenadoma otresel navidezne smrti. Še danes se mi to pozna. Ne samo po obleki, po načinu, kako mi rastejo lasje, ki jih ni mogoče navaditi na prečo, ne le po zadržanju in po besedah, ampak predvsem po strastnem, žejnem opazovanju vsega, kar me obdaja. Podoben sem popotniku, ki je prebral vse knjige o neki deželi, si ustvaril o nji čisto določno predstavo, a zdaj je prišel, da primerja. Zadržan sem. V štirih letih bi se svet ne mogel kdo ve kaj spremeniti, a vendar ... Sprva sem mislil, da me je zapustil spomin in sem mnogokaj pozabil, ostane pa se mi je v samotnem razmišljanju pomešal s predstavami domišljije. In vendar ni tako. Predstave o življenju, ki sem ga prej poznal, so se mi ohranile za čudo nedotaknjene in nespacene. Spremenila se je le okolica — mislim ljudi in okoliščine, ki so jih ti ustvarili ali so jih dali ustvariti — ka-

Dve odrasli osebi

srednjih let, brez otrok, želita dobiti v najem stanovanje s 3 ali 4 sobami, med E. 55 in E. 76 St., ali pa v collinwoodski naselbini. Naslov se naj pusti v uradu "Enakopravnosti."

Slovenski veteran

želi dobiti takoj v najem stanovanje s 3, 4 ali 5 sobami. Sporočite na V. Udovih, 9903 Yale Ave., PO 1985.

KLADIVCI

za 2000 funtov težke parne in vrtače

Drop kladive

Kovaški pomagači in kurjači

Tool & Die Makers

**Steel Improvement
& Forge Co.**
970 East 64th St.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem
ozračju.

Morate biti večji angleščine.
Samo čedne, snažne in večje
žene v starosti 20 do 35 let
se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.
Dobi se obede in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

Soba 901

700 Prospect Ave.

kor da sem bil odsoten deset letja.

Nikoli nisem zamegal vprašanja kruha — dasi mi ni bilo prvo, ker sem bil še mlad — a zdaj sem se zgrozil nad njim. Ne preoblikuje zgolj vnanjega, ampak tudi notranje življenje, dela čudeže, ki me jih je strah. Srečujem ljudi, ki so bili, da bi se jim odkril, tako ponižane in plahe, da še misliti ne upajo več na tisto, kar jim je bilo nekaj sveta in za kar so bili pripravljeni dati življenje. Hudo mi je v tej zvezi govoriti o očetu. Pozdravil me je s solzo v očeh, a je skril žaljave roke, ki jih je nekoč s ponosom razka-

zoval, kakor da so od nečesa oskrunjene. Nekaj besed, a nato si nisva imela nič več povedati, dasi sva nekdanj govorila po ure in ure. Molčala sva.

(Nadaljevanje sledi)

Kdor je človekoljub, daruje
za otroško bolnico v Sloveniji

Christmas Seals

... Your Protection Against Tuberculosis

Jennie Hrovat

Mi imamo najbolj krasno izbero
**ZAVES, PREGRINJAL ZA POSTELJE
IN PREPROGE ZA KOPALNICE**

Izplačalo se vam bo napraviti vaše nakupe za božična darila pri nas. Polzejte kako lahko dobite pri nas Nylon nogavice brezplačno.

Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE. — CLEVELAND 3, OHIO

POŠILJA DENARNA NAROČILA v evropske države, vse pošiljave so jamčene.

PRODAJA ZABOJE, za obleko in drugo ter sprejema pakete in vse potrebno uredi, za odposlati v stari kraj.

VRŠI URADNE NOTARSKE POSLE. Cenjeni rojaki, za točno in vpljudno postrežbo, se lahko zaupno obrnete na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

Ali vam streha pušča?

Mi imamo sedaj nove vrste "Spreddon" material, s katerim lahko zakrijete celo streho na kakršnikoli hiši ali poslojpu, ter preprečite puščanje in trošenje vsled slabe strehe.

Ta "Spreddon" vam preskrbimo direktno od izdelovalca. Jamčimo, da bo trajal 10 let. Kupite ga in ga sami z lahkoto denete po strehi, ter si prihranite denar. Ena galona tega novega materiala vam pokrije 85 kvadratnih čevljev, kar stane samo \$1.10.

Za podrobnosti pokličite

JOSEPH PETRICH
502 East 236 St. — REDwood 1990

PRIPOROČILO

Za Zahvalni dan si boste prav gotovo želeli imeti poleg dobrega obeda tudi izvrstno vinsko kapljico. Pri nas dobite fino domače vino, belo ali črno, katero bo gotovo ugajalo.

Priporočamo se za obisk v vinarni, kjer vam vedno prvovrstno postrežemo.

Božeglav Winery

6010 St. Clair Ave.

Naznanilo društvom in delničarjem

Vsem društvom, spadajoča pod okrilje

Slovenskega društvenega doma

20713 Recher Ave., Euclid, Ohio,

se tem potom naznanja, da se bo vršila

DELNIŠKA SEJA

V PETEK, 24. JANUARJA

PRIČETEK TOČNO OB SEDMI URI ZVEČER

Vsa društva naj na letni seji izvolijo zastopnike in se vas prosi, da pošljete njih imena in naslove na urad Društvenega doma ob pravem času, da bo vse pravilno urejeno za letno sejo.

Odbor Slov. društvenega doma

THANKSGIVING DANCE

held
by

Circle No. 2, Progressive Slovene Women of America
WEDNESDAY NIGHT, NOVEMBER 27th

AT SLOVENE NATIONAL HOME, ST. CLAIR AVE
Music by Johnny Pecon's Orchestra
ADMISSION 65c